

Årgång 46 - Nr 1 Januari 2017

Spelfot

Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och för
Folkdansringen Småland - Öland

INNEHÅLLER KALLELSE TILL VÅRA ÅRSMÖTEN!

Henrik "Hummel" Schön på Nordic Harp Meeting 2013 i Järna. Foto Erik Ask-Upmark
Henrik erövrade Zorns bronsmärke "för klangskönt spel på hummel" 2005 i Kalmar.
Läs om hummeln på sidan 8.

MED

Smålandringen
Folkdansringen Småland-Öland

Smålåtar
Smålands Spelmansförbund

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Adress: c/o Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

E-post: smaland@folkdanstringen.se

Hemsida: www.folkdanstringen.se/smaland, www.dansafolkdans.nu

Styrelse och andra ledamöter

Ordförande: Gunnar Andersson, Björkvägen 9, 360 13 Urshult, 0477-205 67 e-post: gatru@telia.com

Vice ordförande:

Kassör: Olle Andersson, Rydgatan 16, 341 39 Ljungby, 0372-800 76 e-post: olcarason@msn.com

Sekreterare: Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

e-post: sejoson@hotmail.com

Sven-Erik Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo,

036-471 48 e-post: se.arvidsson@gmail.com

Emma Karlsson, Vittaryd Kronogård 2, 578 91 Aneby, 070-445 24 40, e-post: emka6610@gmail.com

Lena Hjelte, Venskögle 6, 570 80 Virserum, 0495-302 00, e-post: lenahjelte@telia.com

Suppleanter

Mary Bjerstedt, Resebövägen 26 Rismåla, 382 93 Nybro, 0481-151 49 e-post: mary.bjerstedt@telia.com

Anita Axelsson, Vintergatan 36, 382 38 Nybro, 073-034 19 99.

Christina Wahlqvist-Enefalk, Stallgårdsgatan 2, 393 53 Kalmar, 0480-136 82,

e-post: christina.wahlqvist-enefalk@telia.com

Administrativt utskott: Gunnar Andersson, Olle Andersson och Elisabet Johansson

Dans och musik, barn och ungdom: Emma Karlsson, Gunnar Andersson, Lena Hjelte, Anita Axelsson

Dräkt: Mary Bjerstedt, Elisabet Johansson

Slöjd: Sven-Erik Arvidsson, Christina Wahlqvist-Enefalk

Hemsida: Olle Andersson, Sven-Erik Arvidsson

Spelfot: Elisabet Johansson, Olle Andersson, Gunnar Andersson

Revisorer

Lisbeth Davidsson, Uddabo 246, 382 92 Nybro, 0480-520 61 e-post: lisbeth.davidsson@hotmail.se, Åke

Johansson, Kyranders gata 6, 594 31 Gamleby, 0493-530 07 e-post: ake.johansson@telia.com

Revisorssuppleanter

Karl-Olof Carlsson, Furulundsvägen 8, 380 42 Målarås, 0481-311 30, e-post: eivorgothoskarsson@gmail.com

Inga-Lena Nordgren, Kvänjarpsvägen 11, 341 70 Ljungby, 0372-171 26, e-post: ingalena.nordgren@gmail.com

Ansvarig utgivare: Elisabet Johansson

Dräktråd F

Irma Edstrand, Kullgatan 20, 561 46 Huskvarna, 036-502 01 e-post: irma.edstrand@telia.com

Irène Lindström, Karbingatan 16, 554 53 Jönköping, 036-16 48 77, e-post: irene.lindstrom@hotmail.se

Dräktråd G

Elisabet Johansson, se ovan

Dräktråd H

Mary Bjerstedt, se ovan

Agneta Erlandsson, Ålidsvägen 6, 388 92 Ljungbyholm, 0480-47 02 05 e-post: agneta.erlandsson@hotmail.com

Valberedning

Östboglillets folkdanslag

Marianne och Rolf Gunnarsson, Skördevägen 17, 330 12 Forsheda, 0370-818 19, marianne.gunnarsson@telia.com, rolf.c.gunnarsson@telia.com

Uppvidinge folkdansgille

Johan Blixt, Blötskog Sjölyckan, 360 76 Älgult,

0474-260 50, durspelaren.blixt1@gmail.com

Ann-Christin Nyström, Borlanda Tinglabacken 1, 363 33 Rottne, 0470-930 00, annchristin.nystrom@spray.se

Nybro folkdanslag

Jan Svensson, Ekaryd PI 145, 382 93 Nybro, 0481-400 58, e-post: jan@ekaryd.se

Håkan Petersson, Pukebergarnas väg 10, 382 34 Nybro, 0481-173 59, e-post: hakanpuke@gmail.com

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUNDS

Stiftelse för Unga Spelmän

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida el rekvideras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, tel 0480-477167 el mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer 8169-5,664 257 094-6 (Swedbank).

När man sätter in pengar på bankkontot kommer inte inbetalarens namn med på kontoutdraget. Om du inte vill sätta in pengar anonymt vill vi att du skickar ett meddelande om insättning med ditt namn till stiftelsens kassör, Eva Blomquist-Bjarnborg, e-post: eva.blomquist.bjarnborg@telia.com.

Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Hökerum, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Bjarnborg, Alvesta.

Försäkra dina instrument

Utnyttja SSFs och SSRs förmånliga villkor

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringspremie är betalda till Smålands Spelmansförbund
- i hela världen
- vid skada eller förlust
- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premiens storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Grundpremien är 200 kr/år upp till och med 20.000 kr i försäkringsbelopp. Sedan ökar premien med 50 kr per 10.000 kronorsintervall.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

Medlemsavgifter 2017

Smålands Spelmansförbund:

Ungdomar under 20 år	50 kr
Äldre över 65 år	120 kr
Övrig vuxen	180 kr
Familjemedlem	50 kr

Folkdanstringen Småland-Öland:

Medlem över 25 år	100 kr
Medlem upp till 25 år	35 kr
Därtill kommer avgift till lokal förening och Svenska Folkdanstringen	

SMÅLANDS

SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar 0480-47 71 67

helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Vice ordförande: Marianne Busk, Ö Storgatan 161, 554 52 Jönköping 036-12 24 35 0733-38 49 54

marianne.busk@gmail.com

Kassör och registeransvarig: Viola Ek, Furuby Jöns Klemensgård, 360 51 Hovmantorp, 070-274 99 38, viola.ek@bredband2.com

Sekreterare: Håkan Alm, Östra kyrkvägen 3, 386 96 Färjestaden, 070-877 58 44, hakan@alm-sjolinaland.se

Vice sekreterare: Britt-Marie Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo, 03647148@habo.net>

Styrelsesuppleanter: Magnus Lundberg, Kleven 7, 563 91 Gräna, 0390-21070, magnus.lundberg1@gmail.com
Isa Sjölin-Alm, Östra kyrkvägen 3, 386 96 Färjestaden 072-5432315, isasjolinalm50@gmail.com>

Revisorer: Jan Sannas, Kullsvägen 5, 340 32 Grimslöv 0470-75 02 39 0708-53 83 61, jan.sannas@gmail.com
Nils Wiberg, Mala 3208, 280 20 Bjärnum 0451-191 14

Revisorsuppleant: Yvonne Lundell, N Storgatan 25, 575 32 Eksjö 0381-304 06 070-680 94 40

Valberedning: Mari Nordström, Södvik PL 5441, 380 74 Löttorp, 0485-26136

Sune Johansson, Saturnusvägen 3A, 393 51 Kalmar 0480-172 47, 070-597 67 84
sunejkalmar@gmail.com

Låtcommitté:

Magnus Gustafsson, Häringegård 1, 360 47 Värends Nöbböle 0470-35356 070-636 61 34

magnus.gustafsson@kronoberg.se

Eva Blomquist-Bjarnborg, Droskvägen 16, 342 33 Alvesta 0472-106 83, eva.blomquist.bjarnborg@telia.com

Lars Svensson, Torslunda 112, 386 96 Färjestaden 0485-484 88, lassestraatelje@telia.com

Försäkringsansvarig: Viola Ek, se ovan

Arkivansvarig: Håkan Alm, se ovan

Notlager: Viola Ek, se ovan

Hemsidesansvarig: Jan-Erik Ekman, Liarumsvägen 799, 298 94 Linderöd

jan-erik.ekman@telia.com

www.smalandsspelmansforbund.se

SSFs plusgiron: 44 80 33-1

Redaktör: Viola Ek, se kassör ovan

Spelfots redaktör förbehåller sig rätten att korta av redigera insända artiklar. Artiklar och bilder skall vara försedda med namn på skribent respektive fotograf. Spelfot kan publiceras i valda delar på respektive organisations webbsida på internet. Den som inte vill ha sitt material publicerat på internet måste skriftligen meddela detta i samband med att material skickas in.

Annonspriser i Spelfot

1/1 sida	1.000 kr
1/2 sida	500 kr
1/4 sida eller mindre	250 kr

Nästa nummer av Spelfot utkommer i maj 2017 med manus- och annonsstopp den 15 april.

Material skickas till redaktörens adress, se kassör ovan!

SIDAN 3

Så har det blivit ett nytt år och 2016 finns bara kvar i våra minnen. Man kan säga att 2016 var ett händelserikt år som startade i dur men slutade i moll. Vad 2017 kommer att bära i sitt sköte vet vi inte, det vi vet är att vi blir äldre för varje nytt år vi skriver. Att vi inget vet om dagen som kommer fick jag hastigt veta när jag den 5 november var på ett 75-års kalas. Jag satt i en soffå omgiven av ett par från Virestads folkdanslag då min mobil ringde och jag fick meddelandet om att Åke Eriksson, vårt distrikts vice ordförande och sedan många år styrelseledamot, hastigt lämnat jordelivet. Jag mottog beskedet med bestörtning och tänkte att av Åke finns bara minnet kvar. Jag är otroligt tacksam att ha fått samarbeta med honom i flera år. Men det är ett stort tomrum och en saknad efter honom. Begravningsgudstjänsten, som sorgehuset och Virestads folkdanslag ordnat, blev en mycket värdig och stämningsfull minnesstund, med mycket vacker sång och folkmusik. Över hälften av begravningsgästerna var dräktklädda vilket jag tycker gjorde det ännu mer stämningsfullt. Det glädde mig mycket att över hälften av styrelsen i Folkdansringen Småland-Öland var närvarande, och framför allt att styrelseledamöter från Gränna och Huskvarna ställde upp i Älmhults kyrka. Det visar väl vilket stort förtroende Åke hade i styrelsen.

Julen förflöt för mig lugnt och stilla, men jag hade lite före jul fått inflammationer i nedre luftrören och i mellanörat. I mellandagarna upptäckte jag utslag på bröstet och ryggen och tog kontakt med läkarstationen. Jojomen, det var bältros jag hade fått, jaha – den skiten med.

Om vi nu ser framåt så är det ju årsmöte i Tvetagården i Huskvarna den 25 mars. Där får vi försöka att fylla tomrummet

efter Åke, inte bara i styrelsen och som vice ordförande, utan också som slöjdare på Korröfestivalen. Vi måste också fylla luckan efter Kennert Karlsson som av sagt sig uppdraget att leda ”prova-på-dansen” på Korröfestivalen. Emma Karlsson, Huskvarna folkdanslag, har lovat att ta över efter Kennert och det är vi mycket glada för. Vi vill samtidigt framföra ett mycket stort tack till Kennert som tillsammans med Tomas Olofsson har gjort ”prova-på-dansen” till ett publikdragande inslag på Korröfestivalen. Är det någon som är intresserad att ställa upp på Korröfestivalen som slöjdare eller med andra aktiviteter så kontakta mig, Olle Andersson, Gustav Nilsson eller Michael Lindberg.

Jag hoppas vi möts på årsmötet i Huskvarna i mars!

Gunnar Andersson
Ordförande i
Folkdansringen Småland-Öland

Som inbiten fiolspelare med en djup tradition i den sörmländska musikmyllan, kändes det inte särskilt lätt att behöva flytta till ett annat landskap, vilket blev Småland.

Hjälp, tänkte jag, hur blir det nu med mitt spelande och var hittar jag folk att spela med? ”Jag kan tre småländska låtar” klagade jag hos min mamma, som även hon är en fiolspelare folkmusiker. ”Det finns så mycket fin musik i Småland, och förresten kommer vår släkt på mormors sida från Torsås” sa hon glatt!

Hon hade rätt! Fantastiskt vad jag fått uppleva under dessa 19 år i Småland och på Öland (vi bosatte oss på Öland).

Kalmar spelamslag välkomnade mig och min man och ganska snart hittade vi

trevliga entusiastiska spelmän på Öland, vilket resulterade i två fasta spelgrupper, en på södra och en på norra.

Vi åkte runt överallt på stämmor och kurser i Småland och jag sög i mig allt vad jag kom åt, mängder av låtar som snälla småländska spelmän lärde ut.

Jag upptäckte också till min förtjusning att det var mycket buskspel på stämmorna, vilket jag alltid tyckt varit viktigt! Jag observerade också att ”storspelmännen” sitter ute bland ”folket” och buskspelar, en applåd till Er!

Kanske kan detta ha med återväxten att göra, tänker jag. Vi vill ju att våra barn och ungdomar ska få ta del av folkmusiktraditionen, och tänk att få chans att lära sig låtar på ett härligt oorganiserat sätt i ”buskarna” som ett komplement till musikskolans undervisning.

Jag vill slå ett slag för spelmansstämmorna och då framför allt för BUSKSPELET! som är den bärande idén bakom stämman. En företeelse som är unik i Sverige! Att få lära av varandra, få en låt, lära ut en låt, gehörsspelet, dialekten m m. Så självklart för många, men ändå vill jag uppmana: ”buskspela mera”!

Jag känner flera spelmän från andra länder som kommer hit för att få uppleva just detta med buskspel. Jag buskspelar gärna med den som vill och jag har mycket sörmländskt och Mörkö i fickan.

Till slut vill jag tacka för den småländska och öländska musiken jag fått under dessa år (ofta i buskarna!) och som numera upptar en stor del av mitt hjärta.

Isa Sjölin-Alm
Ny styrelsemedlem i
Smålands spelmansförbund

TJUSTDRÄKTEN

På Västerviks Museum visades en utställning ”Tjustbygden är” där alla hembygdsföreningar i Tjust fått lämna in ett föremål och 10 foton vardera, för att visa sin verksamhet. Från Västervik fanns bilder och filmer från 1933, när staden fyllde 500 år. Gustav V var kung och färdades i en öppen bil, medan 600 kvinnor tågade i en till synes oändlig parad, fyra i bredd och alla klädda i Tjustdräkten.

Utställningens sista dag var söndag 15 januari, samma dag som museet anordnade en träff om Tjustdräkten. Frågan hade väckts under förberedelserna inför utställningen, då man hittat dokument och bilder från de sykurer, som anordnades för att tillverka alla dräkterna till paraden.

Att intresset för Tjustdräkten är stort, det märktes på antalet extrastolar, som fick plockas fram. När det var dags att börja, uppgick åhörarskaran till 70 personer, av dessa var flera kvinnor klädda i just Tjustdräkten. Från Nybro, Trekanten och Hossmo kom Kalmar läns dräktråd i form av undertecknad, Gunnel Nazerian och Agneta Erlandsson och var för dagen förstärkta av Gunilla Vidstige från Öland.

ELDSJÄLEN GUNILLA

Gunilla har varit en eldsjäl inom Ungdomsringen (numera Folkdansringen). Hon har besökt museer och hembygdsgårdar i jakt på originalplagg, mätt upp plaggen, ritat mönster i fullstorlek och 10-delsskala och gjort beskrivningar för efterkommande, som vill sy sin egen dräkt. Hon har lärt upp de flesta folkdräktsentusiaster inom Ungdomsringen på 70- och 80-talet i konsten att stripa rynkor, prova in ett livstykke, stärka stycken, sy älgskinnbyxor med skinnklämma osv ...

Bland åhörarna fanns flera som var klädda i Tjustdräkt.

FLERA INTRESSANTA FÖREDRAG

Museipedagog Adam Norman hälsade välkommen och redogjorde för dagens program. Han berättade, att det är Gunilla, som lärt honom sy för hand och fördjupat hans textila intresse. Eftersom museet spänner från stenålder till nutid, finns inga experter på just folkdräkter, men han betonade sitt eget intresse för textilier. Han kallar sig själv textilhistoriker och inledde, med att klargöra begreppen folkdräkt, bygdedräkt och folklig dräkt generellt.

Sedan var det dräktrådens tur: Gunnel visade upp dräktdelar, som hon hade tagit med sig från Kalmar läns Hemslöjd i Nybro (tidigare fanns Norra Kalmar läns hemslöjd i Västervik och Södra Kalmar läns hemslöjd i Kalmar).

Agneta berättade, att vi brukar medverka på Korrö med dräktrådgivning, om dräktparaden i Kalmar på Hembygdsförbundets 100-årsjubileum och om våra kurser ”Krympt i garderoben?”.

Undertecknad, som haft turen att träffa på människor med originaldelar i sina gömmor, berättade om drivkraften att analysera, dokumentera och kopiera folkdräktstyger i supertunna garner.

Gunilla, som gjort mönster och beskrivning till Tjust sommardräkt, pratade om var den kommer ifrån, hur tyget är vävt och att stilen är empire. Hon visade en bindmössa och redogjorde för, hur den är uppbyggd av papper, som klistras i flera lager, om svårigheten med att hitta rätt färg på tyg och tambursömsbroderi och att tyllstycket skall vara stärkt och formas efter mössan.

Sedan följde en livlig stund, där frågor och svar bollades fram och tillbaka. En kvinna kunde berätta, att hennes mamma hunnit fylla 106 år, innan hon gick bort. Mamman hade varit med och sytt sig en Tjustdräkt inför paraden. På frågan varför hon hade grön bindmössa, när alla andra hade röd, förklarade hon, att om man är rödhårig, kan man inte ha röd mössa, så det fick bli en grön!

Vid Gustav V:s besök i Västervik 1933 kantades Storgatan av 600 kvinnor i nysyddas Tjustdräkter.
Foto: Västerviks Museum

Två bindmössor från olika tidsperioder.

Det finns c:a 15 olika mönster till tyllstycken och någon hade hört, att man därigenom kunde visa vilken socken man kom ifrån. (Det finns ett 30-tal hembygdsföreningar, men alla är inte socknar).

TVETADRÄKT I GÅVA

Hemslöjdsföreningen fick ta emot en Tvetadräkt som gåva av en kvinna, som dansat folkdans i sin ungdom. Vävlarare Sara på

Så här glad blir Gunnel, när hon fick ta emot en Tvetadräkt för Hemslöjdens räkning.

Gamleby folkhögskola hade tagit med en del intressanta dräktdelar från Tjust.

Tack Adam för en givande dag!

Text och bilder: Mary Bjerstedt

OM HUSKVARNA FOLKDANSLAG

I år är det Huskvarna folkdanslag som är värdar för årsmötet 2017. Därför vill vi i denna artikel presentera vårt folkdanslag lite närmare.

Huskvarna folkdanslag är nu inne på sitt 83:dje verksamhetsår och som många andra folkdanslag har vi tyvärr inte längre någon barn- och ungdomsverksamhet. Men vi ”gamlingar” som är kvar (vi har faktiskt några som inte fyllt 50 ännu!) har nog lika roligt varje måndagskväll på våra träningar som man haft ända från start.

NY INSPIRATION

En vanlig träningskväll var detsamma som att dansa samma danser vi gjort de senaste åren. Men för att försöka förnya oss, deltog vi i kursen Folkdans de Luxe efter initiativ från vår nya danstränare Emma Karlsson. Denna hölls av Folkdansringen och detta gav oss många timmars skratt och aha-upplevelser. På kursen lärde vi oss inte bara ett helt nytt dansprogram – vi lärde oss också att se kritiskt på oss själva och vad mycket små förändringar i vårt framförande hade för betydelse i framförandet av danserna. Man måste inte följa Gröna boken till punkt och pricka. Målet är att danserna ska framföras så det ser professionellt ut (även om vi inte känner oss så) och detta kräver lite småjusteringar här och där.

DEN ROLIGASTE UPPVISNINGEN

Förutom uppvisningar på midsommar ställer vi gärna upp när tillfälle erbjuds. En av våra roligaste uppvisningar vi haft var på en möhippa. Bruden var dansintresserad så därför hyrdes vi in för att instruera i lite dans. Detta utfördes på ett inetorg i Jönköpings centrum (Juneporten). När detta var gjort kom en svensxa förbi. De blev alldeles eld och lågor och ville att även deras blivande brudgum skulle få lite dansinstruktion. Sagt och gjort – där var Huskvarna folkdanslag i centrum av Jönköping och instruerade både en möhippa (som gärna stannade kvar) och en svensxa tillsammans. Oförglömligt!

Pavanne.

Dans- och spelkväll.

Midsommar.

Möhippa i Jönköpings centrum.

UTÖVER DANS OCH SPEL

På Tvetagården, folkdanslagets träningslokal, har vi inte bara dansträning. I höstas startade vi en kurs där vi syr allmogekläder. Vi har haft samkväm, dräktinventeringar, mixade dans- och spelkvällar för allmänheten, kroppsträning och mycket annat roligt.

Vi träffas gärna även utanför danslokalen. After work, vinprovning, grillfester, ja idéerna är många och vi tycker att vi har en fin anda i vårt lag. Har du vägarna förbi en måndagskväll 18.30-20.30 är du välkommen in på Tvetagården, Odengatan 2 i Huskvarna. Då är vi garanterat på plats.

Britt-Mari Arvidsson

Foto: Sven Dillner

UNGDOMSLÄGRET PÅ KORRÖ

Nu är det dags för ett nytt, lärorikt och inspirerande Korrö-läger för dig som är 15-23 år!

Huvudlärare är eminenta supermusikern **Mia Marin** från Värmland som tillsammans med Jeanett Walerholt Rousu och gästmusiker lovar en fantastisk tid på Korrö.

För dig som är 15-23 år finns här möjlighet att kombinera lärande och festival. Naturligtvis blir det en liten extra dos av småländskt spel - eftersom lägret och festivalen äger rum i Småland. Men folkmusiken är ju större än så och vi spelar över alla gränser.

Lägret är öppet för alla instrument och innehåller låtspel, samspel, sång och dans. All utlärning sker på gehör och du bör vara förtrogen med ditt instrument.

Lägret börjar på onsdag 26/7 och håller på till lördag 29/7 och är helt integrerat med festivalen så det blir undervisning, konsert, dans och trevligheter om vartannat.

DATUM - 26-29 juli 2017.

BOENDE - Eget tält på en äng precis vid festivalområdet.

MAT - frukost/lunch/middag ingår under alla dagarna.

KOSTNAD - 999 SEK.

Vill du veta mer om Korrölägret kontakta:

Jeanett Walerholt Rousu

070-728 74 22 jeanett.rousu@gmail.com

Lägret anordnas i samarbete med Bilda.

FOTNOT FRÅN ARKIVET

Precis innan julhelgen utökades Smålands Musikarkivs samlingar med ett värdefullt bidrag: en hummel som tillhört Gösta Klemming.

Förutom att grunda Smålands spelmansförbund samt att uppteckna och ge ut en mängd låtar, så var Gösta Klemming (1920–2000) den förste som försökte återuppliva hummeln som folkmusikinstrument i Sverige. I en artikel i Sörmlandsläten nr 2 1983 beskriver Klemming sitt arbete med hummeln. ”År 1951 besökte jag Växjö för att på museet höra om där fanns någon folkmusik samlad. Det enda jag fick fram var domkyrkoorganisten Wiedemanns uppteckningar av Vilhelm Blomgrens melodier på hummel. Jag fick veta att Blomgrens hummel hängde inne i museisalarna och blev eld och lågor av intresse för instrumentet.” Klemming tog också kontakt med musikforskaren Stig Walin som just då arbetade med en stor un-

dersökning av hummeln – Walins bok Die schwedische Hummel kom ut 1952 och är fortfarande den enda stora undersökningen av instrumentet i Sverige.

Som den siste traditionsbäraren i Sverige på hummel brukar räknas Otto Malmberg (1848–1921) från Ljungby. Han finns dessbättre dokumenterad i fonografinspelningar och på fotografier. Klemming lyckades dock få kontakt med Malmbergs systerson, Valfrid Salomonson i Bromsten utanför Stockholm. Vid ett besök hos Salomonson 1954 kunde denne inte enbart plocka fram Malmbergs instrument, som

låg under sängen, utan han kunde också visa Klemming hur man spelade hummel. ”Den äkta traditionen har alltså fortsatt med mig som nu har hållit på i över 30 år med hummelspelet”, skriver Klemming i Sörmlandsläten, inte utan viss stolthet.

Klemming meddelar också att han låtit bygga tre stycken hummelinstrument. Den hummel som Smålands Musikarkiv fått i gåva av Magnus Klemming är byggd av Ragnar Erikson i Göteborg 1952. Detta instrument ligger i sin utformning nära Blomgrens hummel, vilken enligt uppgift ska ha byggts i Sjöås 1832.

Mathias Boström
Arkivchef, Smålands Musikarkiv

Gösta Klemming spelar hummel. Bild ur Sörmlandsläten, Södermanlands spelmansförbund.

SMÅLANDS MUSIKARKIV FIRAR 25 ÅR 2017

Arkivet kommer i år att ordna en mängd jubileumsaktiviteter, som förhoppningsvis kan intressera Spelfots läsare. Bland annat öppnar en

– **musikutställning kring hummel och Varendstrumma** på Kulturparken Småland/Smålands museum i Växjö i oktober,

– i november blir det **en internationell konferens och festival kring spelmansböcker**, i samarbete med bland annat Linnéuniversitetet i Växjö.

Information om aktiviteterna kommer fortlöpande att publiceras på Smålands Musikarkivs hemsida, www.smalandsmusikarkiv.nu, och på Facebook, <https://www.facebook.com/smalandsmusikarkiv/>

ESTNISKA DANSER – KURSINBJUDAN

Folkdansen lever i Estland. Till Europeaden 2015 i Helsingborg kom 62 estniska dansgrupper, dvs nästan en fjärdedel av alla deltagande grupper! Nu får du chansen att göra närmare bekantskap med traditionella estniska danser.

Sunnerbogillet har sedan 1990 haft utbyte med folkdansgruppen Rahvuskultuuriselts Kirmas i Pärnu. Nu kommer tolv av gruppens medlemmar till Ljungby. Under kursdagen kommer de att lära oss vals, polka, reinländer, engelska, mazurka – danssteg och melodier med en alldeles speciell estnisk touch. Visst lockar namn som Perekonnavalss, Krakovjakk, Rätitants, Kaera Jaan, Joukspoolka och Padespaan! Det kommer att bli en innehållsrik dag med många prov på estnisk folklore även i form av dräkter, hantverk, traditioner osv.

Vill du redan nu bekanta dig med Kirmas, titta då på www.kirmasfolk.wordpress.com!

Ett kvällsprogram planeras, även det på Ljunggården, kl 19 lördag 8 april, med möjlighet att se och höra mer av Kirmas duktiga dansare och musiker och få veta mera om estnisk kultur. Närmare information kommer att publiceras på www.folkdansringen.se/sunnerbogillet.

Datum	Lördag 8 april 2017										
Tid	Samling med kaffe kl 09.00, kurs kl 09.30 - ca 15 med avbrott för lunch, avslutning med kaffe.										
Lokal	Ljunggården, Gästgivaregatan 4, Ljungby (karta finns på www.folkdansringen.se/sunnerbogillet)										
Kursavgift	Kr 300:- inkl för- och eftermiddagskaffe och lunch och betalas i samband med kursen eller på bg 5959-5520 Sunnerbogillet i samband med anmälan. Minsta antal deltagare är 20 personer.										
Anmälan	Senast den 15 mars 2017 till sunnerbogillet@folkdansringen.se Ange namn, adress, telefon, e-postadress och uppgift om eventuell specialkost. Anmälan är bindande.										
Information	<table> <tr> <td>Elisabet Johansson</td> <td>Olle Andersson</td> </tr> <tr> <td>Hantverkaregatan 3</td> <td>Rydgatan 16</td> </tr> <tr> <td>341 36 Ljungby</td> <td>341 39 Ljungby</td> </tr> <tr> <td>tel 0372-624 61</td> <td>tel 0372-800 76</td> </tr> <tr> <td colspan="2">e-postadress: sunnerbogillet@folkdansringen.se</td> </tr> </table>	Elisabet Johansson	Olle Andersson	Hantverkaregatan 3	Rydgatan 16	341 36 Ljungby	341 39 Ljungby	tel 0372-624 61	tel 0372-800 76	e-postadress: sunnerbogillet@folkdansringen.se	
Elisabet Johansson	Olle Andersson										
Hantverkaregatan 3	Rydgatan 16										
341 36 Ljungby	341 39 Ljungby										
tel 0372-624 61	tel 0372-800 76										
e-postadress: sunnerbogillet@folkdansringen.se											

KULTURENS
Bildningsverksamhet

Varmt välkomna!

SUNNERBOGILLET och Folkdansringen Småland-Öland

EFTERLYSNING

Finns det någon förening med aktiv slöjdvärksamhet som kan ställa upp och hålla i SLÖJDBYTARDAGEN 2017? Kontakta i så fall mig, epost-adress, se nedan.

Vi behöver också fler slöjdare som är med på Korröstämman 28-29 juli. Det är inte nödvändigt att man ska kunna båda dagarna, det går bra att delta en av dagarna.

Vi kommer, liksom förra året, att ha ett gemensamt informations- och slöjdtält.

Slöjdansvariga i Smålands distrikt genom

Sven-Erik Arvidsson
se.arvidsson@gmail.com

MARKARYDSTÄMMAN 2016

Magnus Gustafsson har låtkurs på spelmansstämman i Markaryd. Foto: Peter Pedersen

På scenen framträder Eva Johansson, Bengt Andersson, Peter Pedersen, Karl-Eric och Marja Winberg. Foto: Viola Ek

Spelmansstämma i Åke "UFOs" anda

**Lördagen den 4 mars kl. 14.00
i Tranås hembygdsgård**

Ta med ditt instrument och kom och spela folkmusik! Här är det spelglädjen som står högst i kurs! En speciell inbjudan till dej som inte spelat så mycket. I början väljs lite enklare låtar, så kom gärna till starten om du är nybörjare. Det går också bra att bara lyssna och köpa fika i den hemtrevliga miljön. Kl. 18.00 gör vi avbrott för middag som beställs på plats en stund innan. Ingen anmälan behövs.

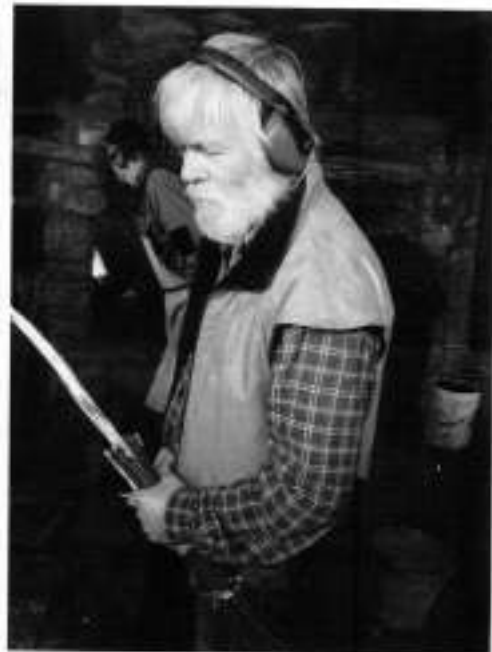
Varmt välkommen!

Arr: Holavedens spelmän

För mer info kontakta Nina Enell tel. 0730584281 eller maila
nina.enell.tranas@gmail.com

Folkdansringen Småland-Ölands vice ordförande Ake Eriksson har gått ur tiden. Ake var en duktig dansare, skojare, skådespelare och har varit styrelseledamot i Folkdansringen Småland-Öland under många år. Jag mottog beskedet med bestörtning och sänder de varmaste tankar till hans familj och till Virestads folkdanslag.
Gunnar Andersson
ordförande

*Nu står Akes skjultänk som bäst på
Styckhyrdagen och Hovvårdagen.*

Men han finns kvar i vårt minne

Gunnar Andersson

KALLELSER TILL ÅRSMÖTE

FÖRENINGARNA I FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND KALLAS TILL ÅRSMÖTE

Datum lördagen den 25 mars 2017
Plats Tvetagården, Odengatan 2 i Huskvarna
Tid Samling med kaffe kl 10.00. Årsmötet börjar kl 10.30.

Avbrott för lunch kl 12.00-13.00. Under dagen kommer besökarna bland annat att få en presentation av Kruthuset och den väggmålning av Gösta Nyrén som beskriver Huskvarnas historia. Guide är Ingegerd Vårbrant.

Dagen avslutas med kaffe senast 15.30.

Värdförening Huskvarna Folkdanslag
Kostnad Kr 250:-/deltagare (faktureras föreningen i efterhand)
Valda distriktsfunktionärer betalar ingen avgift
Anmälan Senast den 20 februari 2017.
Blankett finns på hemsidan www.folkdansringen.se/smaland.
per post till Folkdansringen Småland-Öland
 c/o Elisabet Johansson
 Hantverkaregatan 3
 341 36 Ljungby
eller till smaland@folkdansringen.se

Varmt välkomna till Huskvarna
Folkdansringen Småland-Öland och Huskvarna Folkdanslag

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND KALLAR TILL ÅRSMÖTE I KALMAR

Datum lördag 11 mars kl 17.00.
Plats Skälby gård, huvudbyggnaden.

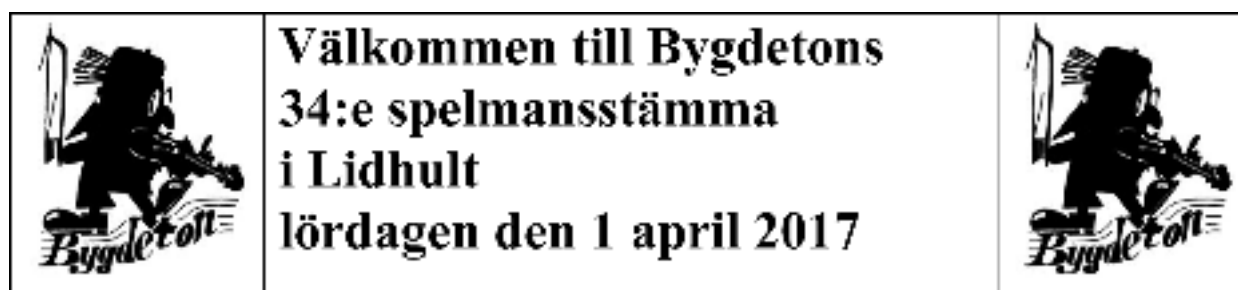
Efter sedvanliga årsmötesförhandlingar, dagordning enligt stadgarna, bjuder spelmansförbundet mötesdeltagarna på smörgåstårta samt kaffe.
Ingen föransmälning behövs.

Kl 19.00 blir det spel- och dansstuga som ordnas av Kalmar Spelmanslag.
Spel till dans och buskspel!

Spelkurs under helgen med Patrik Andersson, Malungs folkhögskola samt Jenny Tidman, Malmköping.
Information/anmälan till Kalmar Spelmanslag, Sune Johansson tel 070-5976784. Se sidan 15!

VÄLKOMNA!

Program:

Kl 13.00 Samling vid Lidhults kyrka *OBS tid och plats!*

Kl 13.30 Folkmusikgudstjänst

Allspelslåtar:

*Minnen från Hjortseryd G, Anna-Mosters vals G, Albins favoritschottis G,
Hambo på logen G, Brudmarsch från Västboås G,
D-durpolkan (Budupolka efter Råjås Erik Andersson),
Gånglåt från Grimslöv G (Stig Andersson), Kinnaredspolkan G,*

Spelman eller grupp som vill spela 2 låtar under folkmusikgudstjänsten

Ring och anmäl detta till Eva 0372-22081

eller nedanstående E-post senast **den 15 mars!!!**

C:a kl 15.30 Bygdeton serverar kaffe med hembakat på Gautablick.

Spelmän bjuds på kaffe.

Spelmansstämman fortsätter på Gautablick med buskspel som vanligt.

Avbrott för middag under kvällen. Matkostnad 150:-

Kom gärna i din folkdräkt, men har du ingen är du lika välkommen!

Förfrågningar och matbeställningar:

Ring eller skicka E-post senast den 15 mars!!!

Eva Johansson
0372-220 81

Lennart Johansson
0372-171 77

Birgit Runnemalm
0372-14230

E-post: lennart.johansson@hotmail.com

Arrangör:

Bygdeton i samarbete med
Ljungby Kommun
Lidhults församling
Ljungby Pastorat

LJUNGBY
KOMMUN

UNG SPELMAN OCH ETHNO

Smålands Spelmansförbund utser varje år en stipendiat att representera Småland vid det stora världsmusiklägret ETHNO i Rättvik.

UNG SPELMAN heter stipendieformen som gäller folkmusiklägret i Småland, som pågår dagarna före Korröfestivalen. Läs mer här nedanför och på respektive hemsida. Vill du söka stipendium mailar du till helene.ingvarsdotter@kalmar.se

UNG SPELMAN ger dig möjlighet att delta i det småländska ungdomslägret i anslutning till Korröfestivalen, sista veckan i juli. Lägret avslutas med spelningar på festivalen, både konserter och till dans.

Lägret innehåller folkmusik i alla dess former och uttryck. Självklart blir det en liten extra dos av småländskt spel, eftersom det är i Småland som lägret och festivalen äger rum.

Lägret riktar sig till dig som är 15 år eller äldre. Det är öppet för alla instrument och innehåller låtspel, samspel, sång- och dansutlärnin. All utlärnin sker på gehör och du bör vara förtrogen med ditt instrument. **Beträffande anmälan: Se annons sid 7.**

ETHNO är ett internationellt världsmusikläger som ägt rum i Dalarna en vecka varje sommar sedan 1990. Förmodligen världens största i sitt slag.

Ethno samlar årligen nära hundra unga folkmusiker från uppåt tjugo länder. Av deltagarna på Ethno kommer ungefär hälften från länder utanför Norden.

Ethno är öppet för avancerade folkmusiker mellan 17 och 25 år. Lägrets bas är i Rättvik men deltagarna spelar både på Musik vid Siljan och under Bingsjöstämman. I år är ETHNO 29 juni – 7 juli.

Heléne Ingvarsdotter

Spelmanskurs i Kalmar

Ledare: Patrik Andersson Malungs Folkbögskola
Jenny Tidman Malmköping

Kursen kommer att omfatta teknik och låtspel på fiol. Deltagare med andra instrument är också välkomna.

Plats: Skälby huvudhyggnal, Skälbyallén 6, Kalmar

Tid: Fredagen den 10 mars kl 18:00- söndagen den 12 mars kl 13:00. På lördag kväll, med härjan kl 19:00, blir det spel och dansstuga.

Avgift: 300 kr för ungdomar to.m. 18 år och 500 kr för övriga. Är du medlem i Kalmar Spelmanslag betalar du 200 kr som ungdom och 400 kr som vuxen.

Anmälan: Till Sune Johansson, suncikalmar@gmail.com, tfn 070-5976784, senast 1 mars 2017. Deltagaravgiften betalas in på bankgiro 258-3862 senast den 6 mars 2017. Max 25 deltagare. Anmäl om vegetarisk kost önskas. För övernattnin rekommenderas vandrarhemmet Svanen tfn 0480-12928.

Välkommen!

Arr. Kalmar Spelmanslag, Smålands Spelmansförbund

www.kalmarspelanslag.se

VAD HÄNDER

Fredag 17 februari kl 19

Per Hans Olsson & Alexander Olsson
Sigfridssalen, IOGT/NTO-huset, Växjö
www.valshuset.se

Lördag 4 mars

Spelmansstämma i Tranås
Se annons sid 11

Fredag-söndag 10-12 mars

Spelmanskurs i Kalmar
Se annons sid 15

11 mars kl 17

Årsmöte i Smålands Spelmansförbund
Kalmar
Se annons sid 13

Lördag 11 mars

Ahlberg, Ek & Rosvall
Valshusets årsmöte, Victoriasalen, kl. 17.30
Konsert och dans kl. 19
Sigfridssalen, IOGT/NTO-huset
www.valshuset.se

Lördag 25 mars

Årsmöte med Folkdansringen
Småland-Öland i Huskvarna.
Se annons sid 13

Lördagen den 1 april

Bygdetons spelmannsstämma i Lidhult.
Se annons sid 14

Fredag 7 april, kl 19

Folkmusiklinjen Gamleby folkhögskola
Nortullskolans aula, Växjö
www.valshuset.se

Lördag den 8 april

Danskurs i estniska danser
Se annons sid 9

26-29 juli

Korrölägret – Ungdomskurs på Korrö
Se annons sid 7

NOTER OCH SKIVOR

Smålands Spelmansförbund har noter och skivor till försäljning.

	Medlemspris	Icke medlem
Anders Larssons notbok NYHET	150 kr	180 kr
Krokiga låtar och rakryggade spelmän från Markaryd, bok + cd-skiva av Jeanett Rousu	320 kr	350 kr
Källan i Slaka, en bok om svensk folkmusik av Marie Länne Persson	200 kr	200 kr
CD-box med 3 skivor 90 Småländska låtar ur Gösta Klemmings häften	180 kr	180 kr
20 Småländska låtar, arrangerade för fioler och altfiol av Gösta Klemming	60 kr	80 kr
Några svenska folkdanser samlade av Gösta Klemming	30 kr	40 kr
Innehåller beskrivning av t ex Hälsingepolska, Jämtpolska, bakmes samt olika varianter av småländska polskor tillsammans med noter på lämplig musik.		
Faksimilupplaga av spelmannen Aug. Strömbergs kompositioner	30 kr	50 kr
Småländsk folkton 53 låtar för 2 fioler ur Lennart Skoglund's notböcker	100 kr	110 kr
Notbok efter Peter Dufva 193 låtar med kommentarer	SLUT! NY VERSION TROLIGEN 2017!	
Allspelslåtar 2013 21 låtar utvalda såsom ”vanliga” allspelslåtar	50 kr	50 kr
CD Små länders låtar Valda låtar ur ”Bruna pärmen”	100 kr	120 kr
Noter till CD Små länders låtar	60 kr	60 kr
OBS! Pris för porto och emballage tillkommer! Notlager: Viola Ek	viola.ek@bredband2.com	